

Els Orígens de la Catalunya Contemporània

2014/2015

Codi: 100354

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Josep Maria Solé Sabaté

Correu electrònic: JosepMaria.Sole@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Assignatura de caràcter optatiu que s'inscriu dins de la matèria "Història de Catalunya" que constitueix una menció del títol de Grau en Història. En tant que requisits bàsics caldria haver cursat prèviament assignatures d'història contemporània d'Espanya, específicament "Història contemporània d'Espanya I. L'època de la revolució liberal", i de manera recomanada, "Història Moderna de Catalunya".

Objectius

Catalunya". L'objectiu fonamental que persegueix aquesta assignatura és el d'analitzar les bases de la construcció històrica catalana als orígens de l'època contemporània, des de l'esfondrament de la societat de l'Antic Règim fins a l'esclat de la Revolució de setembre de 1868. S'exploraran els fonaments de la contemporaneïtat de la societat catalana des de la imposició de l'Estat Borbònic el 1714, la Guerra del Francès i el Sexenni Democràtic, tenint en compte una diversitat de línies de desenvolupament que es podrien englobar en dos grans eixos.

Assignatura optativa que forma part dels crèdits que condueixen a l'obtenció de la menció d'"Història de

El primer eix fa èmfasi en el vessant polític i cultural, va de la lenta desfeta i crisi de l'Antic Règim i el llarg procés de revolució liberal, així com les diverses respostes polítiques i intel·lectuals a la institucionalització del nou estat centralitzat i de la nova societat liberal.

El segon eix se centra en els aspectes socials i econòmics, i posa l'accent en les característiques que adoptà a Catalunya el procés de revolució industrial, l'aparició de la societat de classes i les fractures que provocà, i l'evolució de les diferents formes de treball, d'associació i de producció

Competències

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.
- Avaluar críticament les fonts i els models teòrics per analitzar les diverses etapes històriques.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dominar els conceptes bàsics diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.
2. Avaluar críticament els diferents enfocaments actuals de l'estudi de la història de Catalunya.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
5. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
6. Organitzar i sintetitzar les diverses explicacions existents sobre les causes del canvi social en les diferents etapes històriques de la societat catalana.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
10. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
11. Utilitzar les fonts de recerca pròpies de l'estudi de la història de Catalunya.

Continguts

I- LA IMPOSICIÓ BORBÒNICA. L'ESFONDRAJEMENT DE L'ANTIC RÈGIM I ELS INICIS DE LA REVOLUCIÓ LIBERAL I DE LA CONTRAREVOLUCIÓ (1714- 1833).

- 1- Mesures fiscals econòmiques i polítiques.
- 2- El creixement econòmic del segle XVIII, el mercat espanyol i les bases de l'arrencada industrial. La descomposició de la societat estamental.
- 3- Les elits catalanes a principi del segle XIX.
- 4- La invasió napoleònica de 1808. Buit de poder i revolta contra l'autoritat . Les batalles
- 5- del Bruc i la forja del mite de la resistència catalana.
- 6- La naturalesa del poder de les Junes. Qui manava a Catalunya? Els setges i la mobilització militar.
- 7- La Catalunya napoleònica.
- 8- L'annexió a França.
- 9- L'actuació dels diputats catalans a les Corts de Cadis: projectes i frustracions.
- 10- La revolució liberal durant el Trienni Constitucional. Conspiracions contra l'absolutisme.
- 11- Els orígens de la contrarevolució a Catalunya: de la croada contra França a la guerra dels set anys.

II- EL TEMPS DE LES BULLANGUES: INDUSTRIALITZACIÓ. OBRERISME. CARLISME I LIBERALISME (1833-1843).

- 12- Els fonaments i les característiques del procés industrialitzador català. La consolidació de l'economia de mercat. L'Espanya radial.
- 13- La defensa del projecte industrial català: associacionisme i parlamentarisme.

14- Les bullangues dels anys trenta i l'inici de la tradició demorepublicana.

15- L'emergència d'una societat de classes. Conflictivitat i obrerisme.

16- Moderats, progressistes i demòcrates. Tres projectes polítics per a una Catalunya inquieta i plural.

III- LA CONSOLIDACIÓ POLÍTICA DE L'ESTAT LIBERAL A CATALUNYA (1843-1868)

17- La resposta de l'estat: Repressió i militarització.

18- El renaixement cultural català. Del patriotisme al catalanisme.

19- Els inicis de la Renaixença

20- El Bienni Progressista a Catalunya.

21- La Guerra dels Matiners i el catolicisme polític.

22- La crisi del règim isabelí. Les conspiracions progressistes i les causes de la revolució de setembre de 1868.

IV- EL SEXENNI DEMOCRÀTIC (1868-1974): UN LABORATORI D'EXPERIÈNCIES

23- La revolució de setembre de 1868. El posicionament dels partits, la revolta popular i els aixecaments federal i carlí.

24- L'evolució políticoelectoral durant el Sexenni.

25- Republicanisme federal i obrerisme internacionalista.

Metodologia

Activitat dirigida i examen (80%): Classes magistrals amb suport de la Tecnologia de la Informació (TIC) i debats en el grup-classe.

Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor (10%): introducció de la sessió, presentació del text, valoració i discussió col·lectiva. Presentacions individuals i/o col·lectives i ronda de valoracions.

Activitat supervisada : sessions concertades per a resoldre dubtes i mantenir discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris. Realització i correcció d'exercicis pautats d'aprenentatge.

Activitat autònoma (20%): lectura comprensiva de textos, redacció de treballs, preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica. Estudi personal de cara a la integració dels coneixements.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	35	1,4	2, 5, 9, 11
Seminaris i pràctiques dirigides	5	0,2	5, 6, 8, 11

Tipus: Supervisades

Avaluació	10	0,4	1, 2, 4, 7, 8
tutories	15	0,6	1, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi Personal	45	1,8	1, 5, 6
Lectura de textos, Redacció de treballs, Preparació de comentaris orals i seminaris: Recerca d'informació bibliogràfica.	30	1,2	

Avaluació

El sistema d'avaluació consistirà en tres apartats:

- 1- Dos proves escrites (60%).
- 2- Treball sobre un dossier de lectures i visites a espais històrics 20%.
- 3- Visita a un espai històric (20%)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites teòriques,	60 %	4	0,16	2, 3, 4, 5, 6, 9
Recensió i crítica de llibres	20%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11
Treballs de crítica a espais històrics	20%	3	0,12	4, 5, 7, 8, 9

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA GENERAL:

AA.DD. (1999), Història. Política, Societat i Cultura dels Països Catalans, 12 volums, Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana.

BALCELLS, Albert (dir), Història de Catalunya, Barcelona, L'Esfera dels Llibres, 2004.

FERRER, Ll.; RODO, J.; RUBÍ, G.; TORRAS, M., Història de l'autogovern de Catalunya, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2006. Edició en castellà del 2007.

FONTANA, Josep, La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868), Barcelona, Edicions 62, 1998.

GABRIEL, Pere (dir), Història de la Cultura Catalana, 10 vols., Eds. 62, Barcelona, 1998-1999.

HURTADO, Víctor, MESTRE, Jesús i MISERACHS, Toni, Atlas d'Història de Catalunya, Barcelona, Edicions 62, 1995.

MALUQUER DE MOTES, Jordi, Història econòmica de Catalunya, Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya, 2008.

MESTRE, Jesús (dir.), Diccionari d'Història de Catalunya, Edicions 62, Barcelona, 1992.

RISQUES, Manuel (dir.), DUARTE, Àngel, RIQUER, Borja de, ROIG ROSICH, Josep Maria, Història de la Catalunya contemporània. De la guerra del Francès al nou Estatut, Barcelona, Mina Editorial, 2006.

SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume (director), Història contemporània de Catalunya, vols. I i II, Barcelona, Columna, 1997-1998.

TERMES, Josep,

La bibliografia específica de cada bloc es proporcionarà a través del campus virtual, així com algunes referències es comentaran directament a classe.